



# Coimisiún na Scrúduithe Stáit

## State Examinations Commission

An Ardeistiméireacht Fheidhmeach, 2014

## Speisialachas Gairmiúil

### Staidéar Grafaice agus Tógála

(240 marc)

Dé Máirt, 10 Meitheamh, Maidin, 9:30 - 11:00

#### Treoracha Ginearálta

1. Scríobh do scrúduimhir sa spás seo:
2. Tá dhá roinn sa pháipéar seo.

**Roinn 1** - Freagair an dá cheist. **105 marc**  
**C1 - Ceisteanna gearrfhreagra**  
**C2 - Cumarsáid Ghrafach**

**Roinn 2** - Cúig cheist - freagair trí cheist ar bith. **135 marc**  
**C1 - Tógáil**  
**C2 - Seirbhísí Tógála**  
**C3 - Ceardaíocht Adhmaid**  
**C4 - Dearadh agus Déantús**  
**Bréagán Oideachasúil**  
**C5 - Dearadh Ríomhchuidithe**

3. Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh agus bíodh sceitsí san áireamh de réir mar is cuí.

Don Scrúdaithe oir amháin		
1.	Iomlán na n-iomlán bunleathanaigh	
2.	Iomlán na gceisteanna dícheadaíthe ar fad	
3.	Marc iomlán a bronnadh (1 líude 2)	
4.	Bónasmharc don fhreagairt trí Ghaeilge (más cuí)	
5.	Marc iomlán a bronnadh má bhíonn Bónas Gaeilge i gceist (3 + 4)	
<b>Nóta:</b> Ní mór an marc i gcolún 3 (nó colún 5 má bhronntar Bónas Gaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc iomlán sa bhosca ar an script.		

Don Fheiteoir amháin			
Stampa an Ionaid			
Roinn		Ceist	Marc
1	(An dá ceann)	1	
		2	
2	(3 cheist ar bith)	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
Iomlán			

# Roinn 1

# ÉIGEANTACH CEIST 1

(60 Marc)

## 1. Freagair DHÁ CHEANN DÉAG ar bith de na CÚIG CINN DÉAG de ghearrcheisteanna a leanas.

(a) Ainmnigh an meaisín a thaispeántar.

Ainm: \_\_\_\_\_

Liostaigh **TRÍ** réamhchúram sábháilteachta ar leith ba chóir a chomhlíonadh agus an meaisín seo á úsáid.

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_



(b) Ainmnigh an uirlis adhmaadóireachta a thaispeántar.

Ainm: \_\_\_\_\_

Sa spás atá curtha ar fáil déan sceitse saorlámhe den uirlis seo.



(c) Is comhlacht é an **GCC (EPA i mBéarla)** atá freagrach as ceisteanna comhshaoil. Cad dó a seasann na litreacha **EPA**?

E: \_\_\_\_\_

P: \_\_\_\_\_

A: \_\_\_\_\_



(d) Is gá  $32\text{m}^3$  de choinchréit réamh-mheasctha le haghaidh leac urláir.

(i) Má iompraíonn trucail réamh-mheasctha  $8\text{m}^3$  de choinchréit, ríomh cé mhéid ualach trucaile a bheidh ag teastáil do leac an urláir.

(ii) Cosnaíonn coinchréit réamh-mheasctha €90 an  $\text{m}^3$  móide CBL (VAT) ag 13.5%. Ríomh an costas iomlán don chustaiméir ar an ordú thuas.



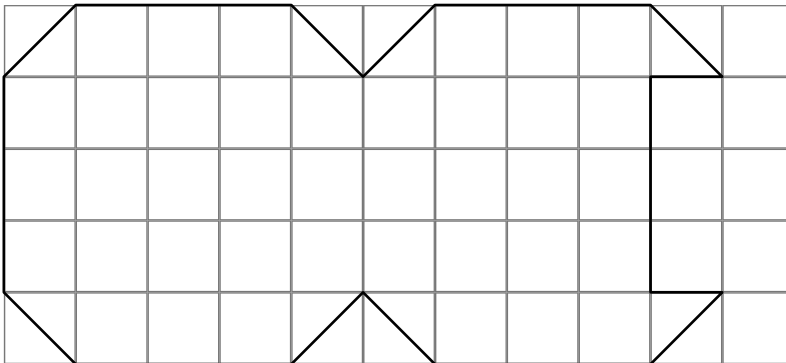
(i)

Freagra: \_\_\_\_\_ Ualach trucaile.

(ii)

Costas iomlán: € \_\_\_\_\_

(e) Aimsigh achar an phaitió a thaispeántar thíos. Seasann gach cearnóg do mhéadar cearnach.



Freagra:

$\text{m}^2$

(f) Déanann an téacs sna boscaí thíos cur síos ar **THRÍ** shlí bheatha i dtionscal na tógála.

Ainmnigh gach slí bheatha.



Baineann mo chuid oibre le sábhá, casúir agus druileanna. Baineann mo jab le díonta a gearradh agus le doirse a crochadh.

Baineann mo chuid oibre le píobáin a fheistiú agus le córais téimh, leithris, cithfholcadáin, etc. a chur ag obair.

Baineann mo chuid oibre le pleananna tí a tharraingt, le cur isteach ar chead pleanála agus le maoirseacht a dhéanamh ar an obair.

(g) Is crann duillsilteach é an crann a thaispeántar.  
Liostaigh **CÚIG** thréith a bhaineann le crainn dhuillsilteacha.

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_



(h) Tá an lógó a thaispeántar bunaithe ar ochtagán.  
Inscríobh ochtagán sa chearnóg a thugtar thíos.



(i) Taispeántar gléas a úsáidtear i dtógáil tithe.

Ainmnigh an gléas: \_\_\_\_\_

Agus nótaí agus sceitsí á n-úsáid agat, mínigh conas a úsáidtear an gléas.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---



(j) Ainmnigh an uirlis a thaispeántar.

Ainm: \_\_\_\_\_

Abair cén úsáid a bhaintear aisti.

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_



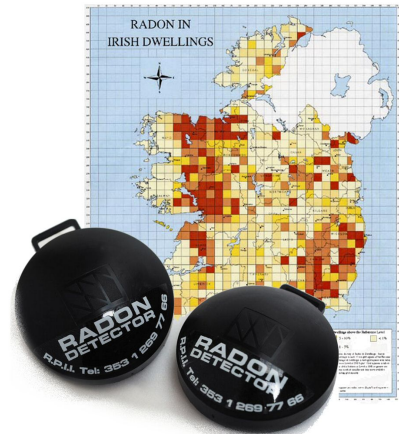
(k) Úsáidtear brathadóir radóin chun leibhéal **Gás Radóin** i dteach a bhrath.

Cad iad na contúirtí a bhaineann le gás radóin?

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Liostaigh **DHÁ** mhír ba chóir a bheith curtha isteach nuair a bhíonn teach nua á thógáil chun cosc a chur ar ghás radóin teacht isteach i dteach.

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_



(l) Taispeántar sa ghrafaic bord staidéir adhmaid.

Ainmnigh **agus** sceitseáil alt oiriúnach chun an ráille a shiúntú leis an gcos mar a léirítear leis an gciorcail.

Alt: \_\_\_\_\_

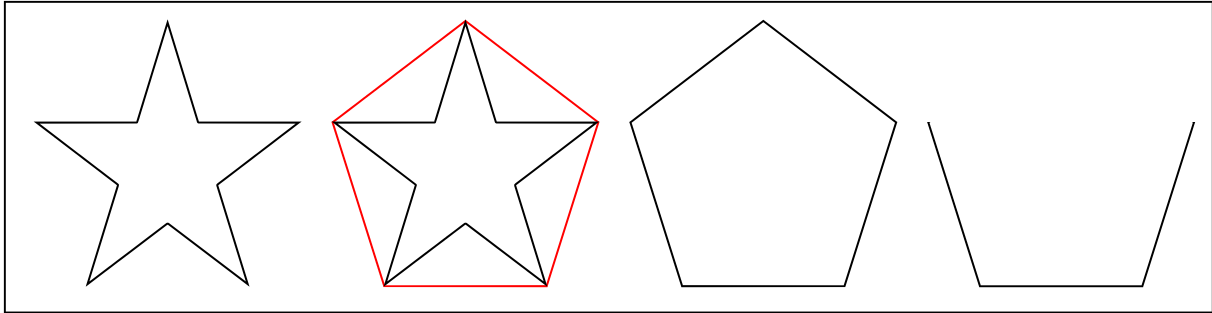


\_\_\_\_\_

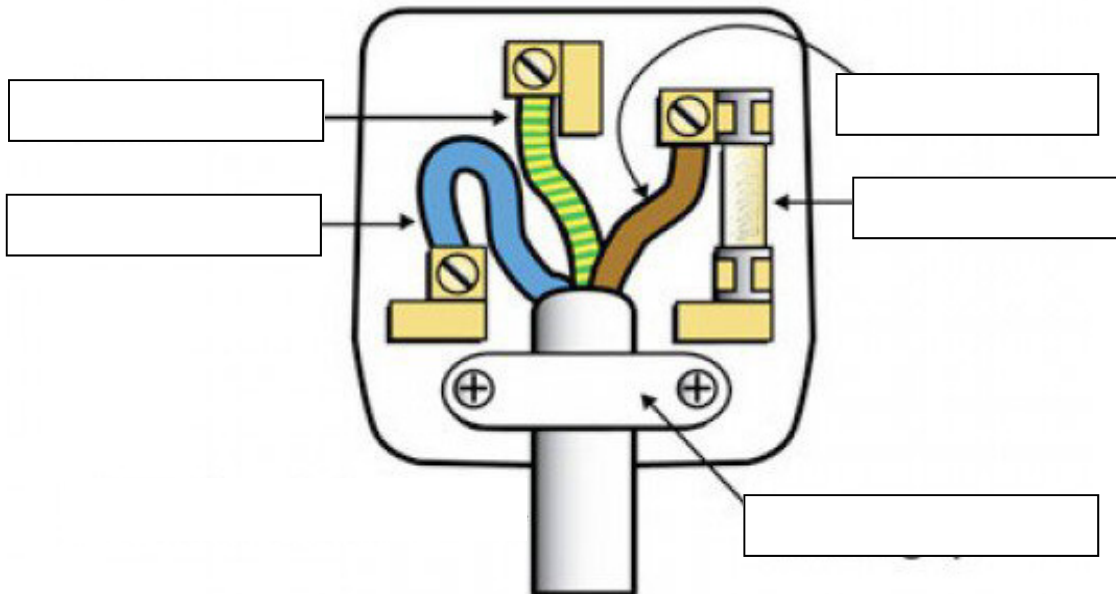


(m) Tá an lógó ar dheis bunaithe ar réaltaí agus iad inscríofa i bpeinteagáin rialta.

Críochnaigh an dá réalt deiridh sa lógó a thaispeántar thíos.

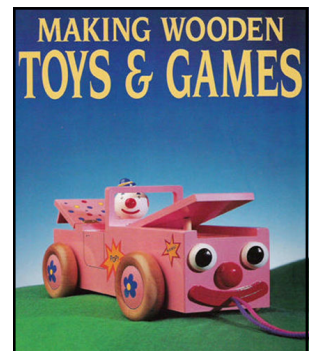


(n) Taispeántar sa ghrafaic plocóid oscailte 3-phionna. Cuir lipéad ar na páirteanna sna boscaí atá curtha ar fáil.



(o) Luaigh **DHÁ** chúis a bhfuil adhmaid oiriúnach chun bréagáin a dhéanamh.

1. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_



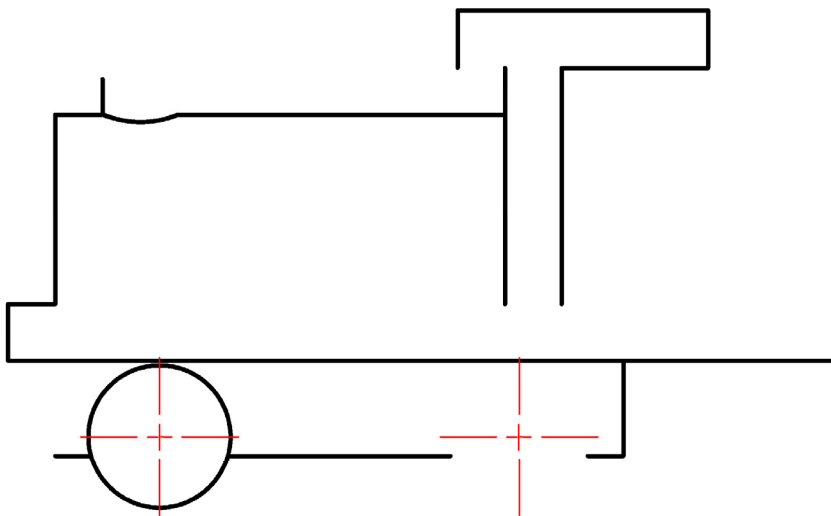
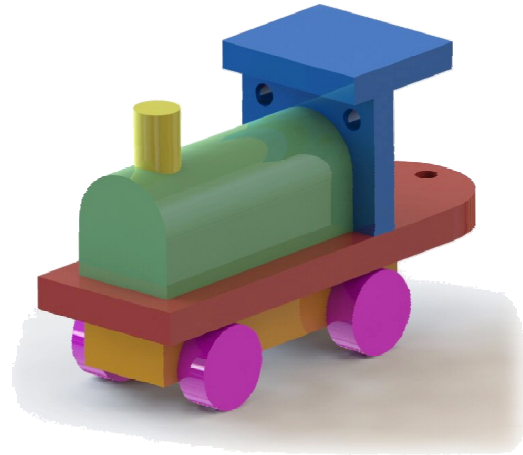
2. Cumarsáid Ghrafach

(a) Sa ghrafaic ar dheis taispeántar cló pictiúrtha de thraein bhréagáin.

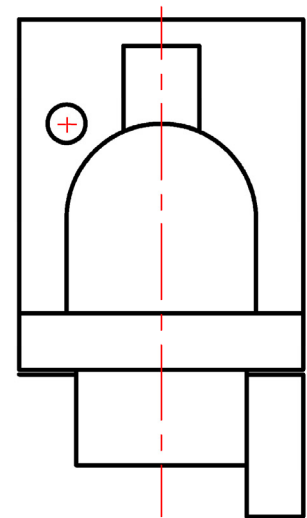
(1) Críochnaigh Ingearchló, Bonnchló agus Taobhchló an traein bhréagáin ar an líniócht thíos.

*(Tá roinnt mionsonraí folaithe fágtha ar lár. Níl gá le mionsonraí folaithe.)*

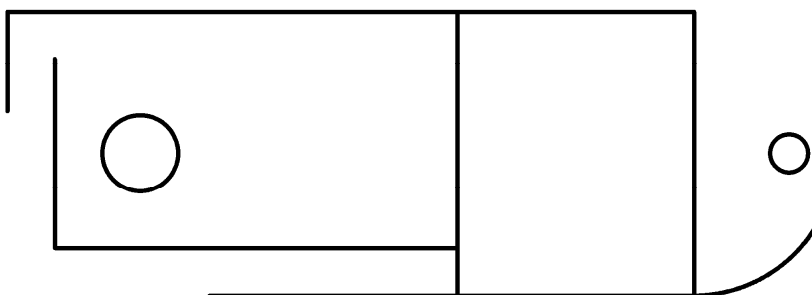
(2) Cuir dath cuí nó scáthú leis na **clónna críochnaithe** chun an líniócht a fheabhsú.



Ingearchló



Taobhchló



Bonnchló

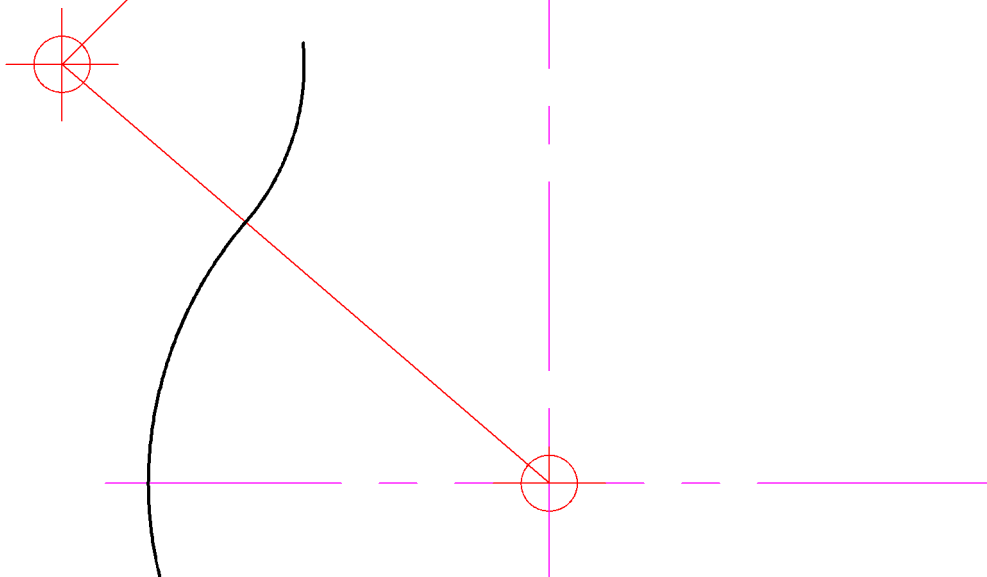
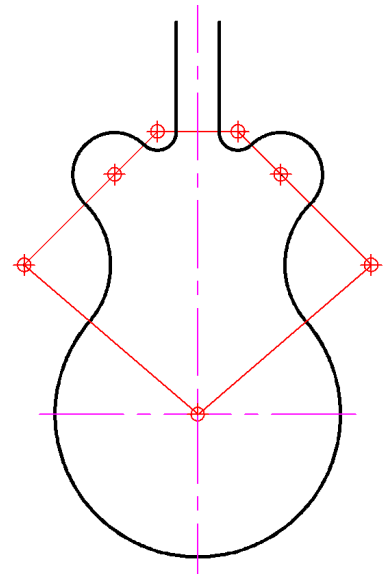
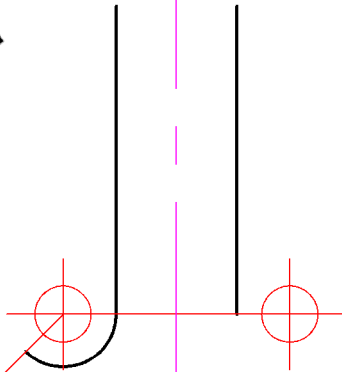


ÚSÁID COMPÁS  
AGUS PEANN  
LUADHE  
AMHÁIN

(b) Sa líníocht bheag ar dheis taispeántar cuid de ghiotár atá bunaithe ar chiorcail i dteagmháil.

(1) Bain úsáid as an eolas seo chun an leagan mór den líníocht thíos a chríochnú.

(2) Taispeáin go soiléir na pointe tadhaill go léir.



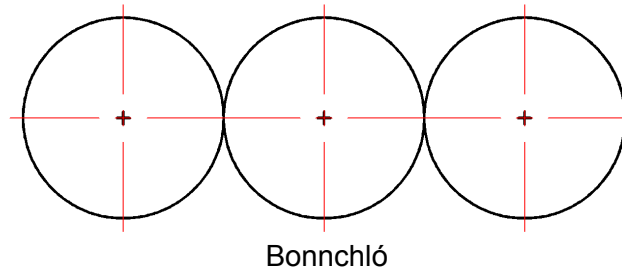
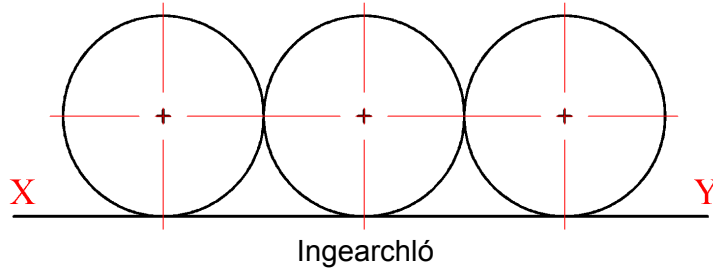
ÚSÁID COMPÁS  
AGUS PEANN  
LUAIDHE  
AMHÁIN



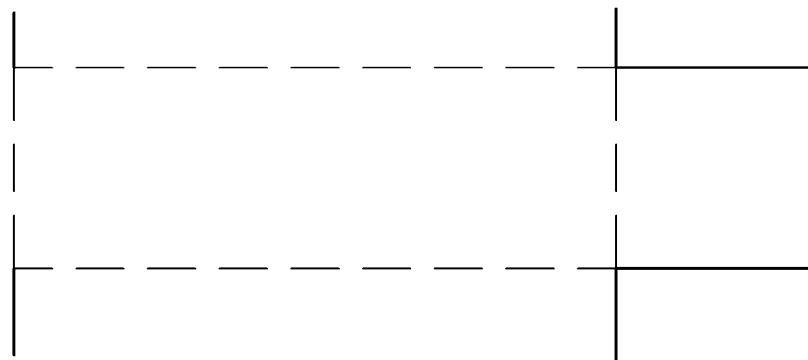
(c) Sa líníocht thíos taispeántar bonnchló agus ingearchló de trí liathróid ghaif atá le cur i bpacáiste dronuilleogach, atá cosúil leis an gceann a thaispeántar ar dheis.



(1) Sa bhonnchló agus san ingearchló a thugtar tarraing an bosca is lú is féidir a choinneodh na trí liathróid.



(2) Críochnaigh forbairt dhromchla an bosca. Tá dhá cheann de na sé thaobh tarraingthe cheana féin duit. Cuir dath nó scáthú leis an bhforbairt chríochnaithe.



## Roinn 2

(135 Marc)

### Freagair TRÍ CHEIST AR BITH ón roinn seo.

#### 1. Tógáil

(a) (1) Ainmnigh an comhbhall den díon a thaispeántar.

Ainm: \_\_\_\_\_

Liostaigh **CÚIG** bhuntáiste a bhaineann leis an gcineál seo comhbhall den díon a úsáid.

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

4. \_\_\_\_\_

5. \_\_\_\_\_



(2) Agus nótaí agus sceitsí á n-úsáid agat, déan cur síos ar mhodh eile tógála dín.

---

---

---

---

---

---

---

---

PEANN LUAIÐHE AMHÁIN

(b) (1) Úsáideann bríceadóirí an táirge sa choinneálaí plaisteach a thaispeántar nuair a bhíonn moirtéal á mheascadh acu.

Ainmnigh an táirge: \_\_\_\_\_

(2) Mínigh cuspóir an táirge seo.

---

---

---



- (c) (1) Bíonn plan sábháilteachta dóiteáin agus aslonnaithe riachtanach i ngach teach.

Liostaigh **CÚIG** thoisic thábhachtacha le cur san áireamh nuair a bhíonn plan dá leithéid á dhreachtadh.

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_



- (2) Ainmnigh na **TRÍ** phíosa trealaimh sábháilteachta dóiteáin a thaispeántar thíos agus cuir in iúl cén suíomh sa teach ar chóir iad a bheith suite.

			
Ainm			
Suíomh			

- (3) Is féidir le gáis dhíobhálacha bailiú sa teach mar thoradh ar bhreoslaí iontaise a dhó.

Ainmnigh gás díobhálach **AMHÁIN** dá leithéid:

Ainm: \_\_\_\_\_



Déan cur síos ar **DHÁ** réamhchúram sábháilteachta a dhéanfaidh laghdú ar na contúirtí a bhaineann leis an ngás seo.

1. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

## 2. Seirbhísí Tógála

- (a) (1) Ainmnigh an **DÁ** chineál píobán phluiméireachta a thaispeántar thíos.



Ainm: \_\_\_\_\_ Ainm: \_\_\_\_\_

- (2) Luaigh cé acu ceann de na cineáil píobánra thuas a mholfá do theach nua agus luaigh **DHÁ** chúis le do rogha.

Cineál: \_\_\_\_\_

Cúis 1: \_\_\_\_\_

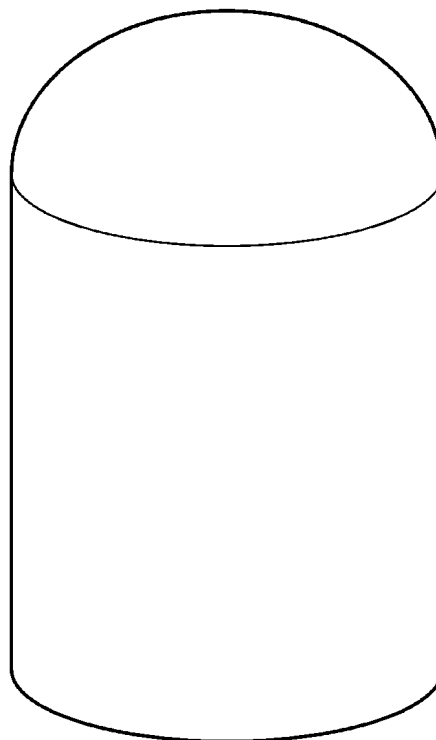
Cúis 2: \_\_\_\_\_

- (3) Taispeántar thíos sorcóir stórála indíreach le haghaidh uisce the. De ghnáth bíonn na páirteanna a leanas i sorcóir dá leithéid:



1. Ionraon uisce fhuair
2. Asraon uisce the
3. Ionraon coire
4. Asraon coire
5. Tumthéitheoir
6. Corna téite

Ar an léaráid líneach ar dheis sceitseáil agus lipéadaigh gach ceann de na páirteanna thuas.



(b) (1) Sa léaráid taispeántar córas téimh lárnaigh dé-phíobáin.

Mínigh conas a oibríonn an córas.

---



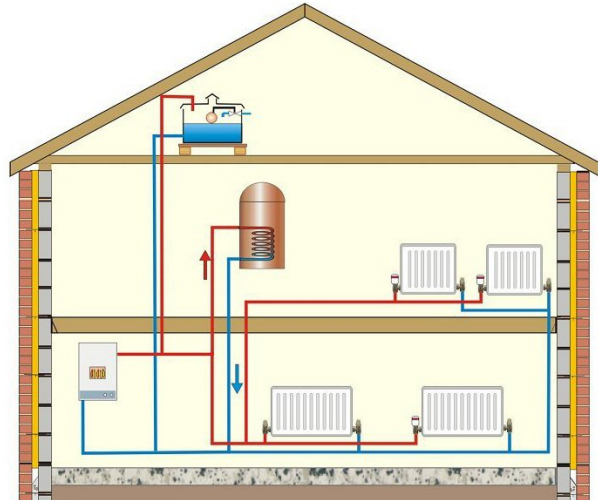
---



---



---



(2) Luaigh **DHÁ** bhuntáiste a bhaineann leis an gcóras seo thar chóras aon-phíopa.

Buntáiste 1: \_\_\_\_\_

Buntáiste 2: \_\_\_\_\_

(3) Déan cur síos ar **DHÁ** bhuntáiste a bhaineann le 'córas criosach téimh' a shuiteáil i dteach.



Buntáiste 1: \_\_\_\_\_

Buntáiste 2: \_\_\_\_\_

(c) (1) Ainmnigh na **TRÍ** mhodh giniúna leictreachais a thaispeántar thíos.








(2) Cad is brí leis an téarma **Foinse In-athnuaite Fuinnimh**?

---



---



---

### 3. Ceardaíocht Adhmaid

(a) Taispeántar barr cuntair adhmaid sa ghrafaic.

- (1) Agus nótaí agus sceitsí á n-úsáid agat, déan cur síos go mion ar conas is féidir poll, le haghaidh doirteal cistine, a ghearradh amach.



---

---

---

---

---

---

- (2) Tá eitrí ar an dá thaobh den doirteal a dhéanann achar draenála. Úsáideadh uirlis chumhachta chun na heitrí a mheaisíniú. Ainmnigh an uirlis chumhachta agus déan sceitse néata saorlámhe di.

Ainm: \_\_\_\_\_

- (3) Liostaigh **TRÍ** réamhchúram sábháilteachta ar leith is cóir a chomhlíonadh nuair a bhíonn an uirlis chumhachta seo in úsáid.

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_



- (4) Ainmnigh an bhéalmhír druilire a thaispeántar agus mínigh an úsáid a bhaintear aisti.

Ainm: \_\_\_\_\_

Úsáid: \_\_\_\_\_

---

---



- (b) Taispeántar sna híomhánna na céimeanna éagsúla a bhaineann le hullmhú dromchla agus le bailchríoch a chur ar thionscadal adhmaid. Scríobh nóta gearr ag míniú gach céim.




---



---



---



---



---



---




---



---



---




---



---



---



- (c) Taispeántar sa ghrafaic caibinéad adhmaid le doras insithe. Agus sceitsí lipéadaithe á n-úsáid agat, mínigh na céimeanna atá i gceist leis an mbuninse a fheistiú ionas go gcríochnaíonn sé comhréidh le dromchla an adhmaid.



#### 4. Dearadh agus Déantús Bréagán Oideachasúil

- (a) (1) Ainmnigh an mheicníocht a úsáidtear chun páirteanna na mbréagán a thaispeántar a bhogadh nó a ardú.



1. \_\_\_\_\_



2. \_\_\_\_\_



3. \_\_\_\_\_

- (2) In an-chuid bréagán a cheannaítear sna siopaí sa lá inniu bíonn soilse, fuaim agus páirteanna a bhogann. Ainmnigh foinse choitianta cumhachta do na bréagáin seo.

Ainm: \_\_\_\_\_

Liostaigh dhá **mhibhuntaíste** a bhaineann leis an bhfoinse cumhachta seo.

Míbhuntaíste 1: \_\_\_\_\_

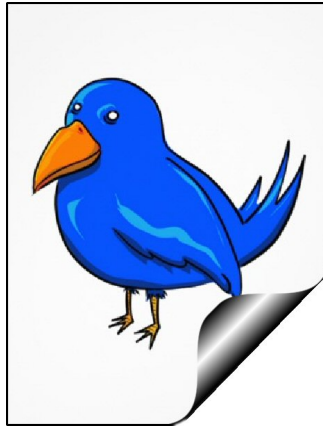
Míbhuntaíste 2: \_\_\_\_\_

- (3) Sceitseáil meicníocht a bhain tú úsáid as i mbréagán a rinne tú féin.





- (b) Is mian le mac léinn bréagán adhmaid a dhéanamh i gcruith éin. Agus nótaí agus sceitsí á n-úsáid agat, mínigh modh **AMHÁIN** chun dearadh an éin a aistriú go dromchla an adhmaid.



---

---

---

---

---

---



- (c) (1) Liostaigh **TRÍ** ghné ba chóir a bheith ag bréagán a dhéanfadh tarraingteach é do leanbh ó 2 go 5 bliana d'aois.

1. \_\_\_\_\_  
2. \_\_\_\_\_  
3. \_\_\_\_\_

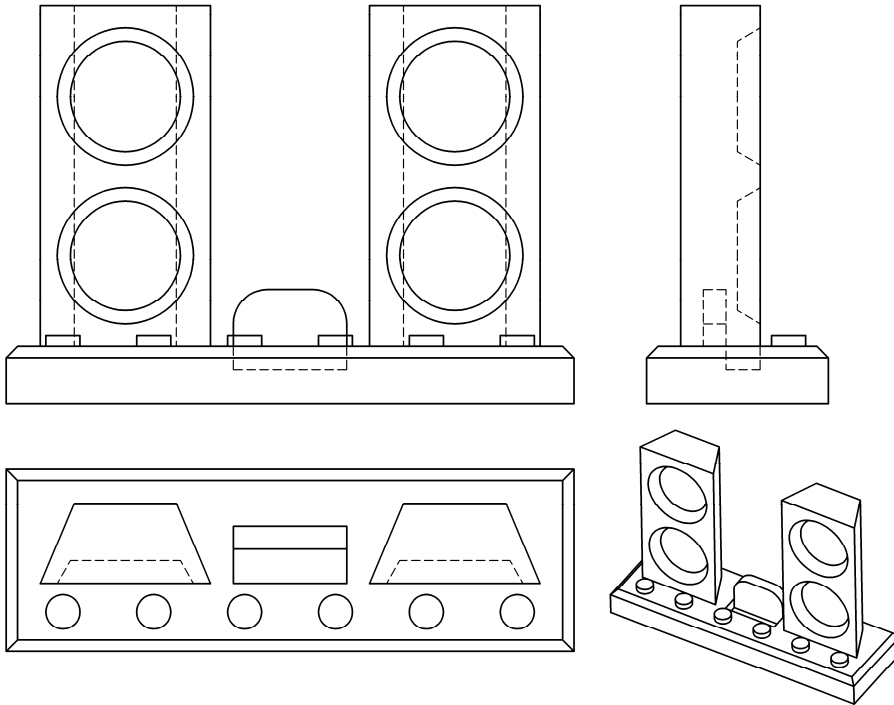
- (2) Is féidir taitneamh a bhaint as a bheith ag súgradh le bréagán. Luaigh **TRÍ** chúis gur maith an rud é go mbaineann luach oideachasúil le bréagáin freisin.



1. \_\_\_\_\_  
2. \_\_\_\_\_  
3. \_\_\_\_\_

## 5. Dearadh Ríomhchuidithe

- (a) (1) Ainmnigh pacáiste CAD a d'úsáid tú nuair a bhí staidéar á dhéanamh agat ar Staidéar Grafaice agus Tógála.  
Pacáiste: \_\_\_\_\_
- (2) Liostaigh **CÚIG** ordú/uirlis/gné CAD a d'úsáidí chun líníochtaí an stáisiún nasctha MP3 thíos a tháirgeadh agus mínigh go hachomair cad a dhéanann gach ordú/uirlis/gné.



	Ordú/Uirlis/Gné	Cad a dhéanann sé
1	_____	_____ _____
2	_____	_____ _____
3	_____	_____ _____
4	_____	_____ _____
5	_____	_____ _____

- (b) (1) I saol athraitheach an dearaidh ríomhchuidithe, tá córais shamhaltaithe pharaiméadracha á gcur go gasta in ionad na gcóras 2D CAD. Mínigh an téarma **Samhaltú Paraiméadrach**.




---



---



---



---

- (2) Luaigh **DHÁ** bhuntáiste a bhaineann le córas samhaltaithe paraiméadrach a úsáid in ionad chóras 2D CAD.

Buntáiste 1: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Buntáiste 2: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

- (c) (1) I dtionscal na tógála, ba chóir comhaid CAD d’aitire a bheith cúltaicthe go cúramach i gcónaí. Ba chóir cúltaicé **ar an láthair oibre** agus **lasmuigh den láthair oibre** a dhéanamh. Mínigh cad is ciall le gach téarma thíos.



Ciallaíonn Cúltaicé ar an láthair oibre: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Ciallaíonn Cúltaicé lasmuigh den láthair oibre: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

- (2) Luaigh buntáiste agus míbhuntáiste a bhaineann le gach cineál cúltaicé agus luaigh go hachomair conas if féidir gach cineál cúltaicé a dhéanamh.

	Buntáiste	Míbhuntáiste	Conas é a dhéanamh
ar an láthair oibre	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
lasmuigh den láthair oibre	_____	_____	_____
	_____	_____	_____

Leathanach  
Bán